

Handläggare: Solveig Blid
Telefon: 08-508 10 320

Till
Östermalms stadsdelsnämnd

**Remissvar till kommunstyrelsen gällande
"Riktlinjer för uttag av tillsynsavgifter avseende
folköls- och tobakstillsynen i Stockholm", dnr
329-4894/2007**

Förslag till beslut

Förslaget till reviderade riktlinjer för tillsynsavgifter avseende folköls- och tobakstillsynen i Stockholm godkänns.

Göran Månsson
stadsdelsdirektör

Inger Outzen
tf avdelningschef

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har fått en remiss från kommunstyrelsen avseende reviderade riktlinjer för uttag av tillsynsavgifter för folköls- och tobakstillsynen i Stockholm. Förslaget på reviderade riktlinjer har utarbetats av socialtjänstnämnden. Ansvar för folköls- och tobakstillsynen i Stockholm ligger på stadsdelsnämnderna, medan socialtjänstnämnden svarar för samordning, information, utbildning, konsultativt stöd samt bransch- och myndighetssamverkan. Tillsynen ser olika ut i Stockholm. Brister finns i stadens tillsynsarbete i förhållande till de övergripande riktlinjerna som gäller inom området. För ett mer enhetligt tillsynsarbete föreslås vissa kompletterande riktlinjer för storlek på och uttag av tillsynsavgifter. Nämndernas och stadens kostnader för tillsynen ska täckas av de avgifter som försäljningsställena erlägger till nämnderna för tillsynen. Nuvarande avgifter för tillsynen fastställdes 2002-2003 och har sedan dess inte reviderats. Kostnaderna för tillsynen är i dagsläget högre än de avgifter som erläggs. I förslaget höjs avgiften för tillsynen till 1 500 kr per försäljningsslag och försäljningsställe. Om försäljningsstället säljer både folköl och tobak bör avgifterna reduceras till 2 000 kr, eftersom kostnaderna för tillsynsbesök och administration då blir lägre. Socialtjänstnämndens övergripande kostnader för verksamheten fördelas på respektive stadsdelsnämnd. Stadsdelsförvaltningen stödjer förslaget.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen Socialtjänsten.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden har fått en remiss från kommunstyrelsen avseende reviderade riktlinjer för uttag av tillsynsavgifter för folköls- och tobakstillsynen i Stockholm. Förslaget på reviderade riktlinjer har utarbetats av socialtjänstnämnden.

Tillsynsansvaret för folköls- och tobaksförsäljning är lagreglerat. Kommunen har en laglig skyldighet att utöva tillsyn. Enligt 8 kap 1 § alkohollagen är det kommunen och polismyndigheten som utövar tillsynen över servering av och detaljhandel med folköl.

Enligt 3 kap 8 § alkohollagen och 12 § tobakslagen gäller 18 års gräns för försäljning av folköl och tobak. Försäljning till minderåriga kan medföra rättsliga påföljder. Den som säljer folköl och tobak ska försäkra sig om köparens ålder. För både folköls- och tobaksförsäljning finns en skyldighet att anmäla försäljningen till kommunen. Försäljningsstället/näringsidkaren är även skyldig att bedriva egentillsyn över verksamheten och för detta upprätta ett egentillsynsprogram. Kring försäljning av både tobak och folköl finns regleringar i respektive lag och villkor vid detaljhandel eller servering av folköl finns reglerat i alkohollagen.

Ansvar för folköls- och tobakstillsyn ligger sedan 2002 respektive 2003 stadsdelsnämnderna, från att tidigare ha legat på socialtjänstnämnden. Socialtjänstnämnden har numer ansvar för samordning, information, utbildning, konsultativt stöd samt bransch- och myndighetssamverkan. Vid överflytten av ansvaret för tillsynen antogs riktlinjer för tillsynen och tillsynsavgifter fastställdes. Tillsynsavgiften erläggs av försäljningsstället till nämnderna, och ska täcka nämndernas och stadens kostnader för tillsyn och administration. Tillsynsavgifterna har inte reviderats sedan 2002-2003 och nämndernas och stadens kostnader för tillsynen är i dagsläget högre än de avgifter som tas ut. I förslaget höjs avgiften för tillsynen till 1 500 kr per försäljningsslag och försäljningsställe. Om försäljningsstället säljer både folköl och tobak bör avgifterna reduceras till 2 000 kr, eftersom kostnaderna för tillsynsbesök och administration då blir lägre. Nuvarande tillsynsavgift för folköl är 1 000 kr, för tobak 800 kr och för näringsidkare som säljer både folköl och tobak är avgiften 1 500 kr.

Socialtjänstnämnden har behov av viss kostnadstäckning för den övergripande samordningen i staden, främst för handläggarstöd med systemet OL2 och omkostnader för utskick och tryckning av material. De övergripande kostnaderna, uppskattat till 375 tkr per år, fördelas i förslaget på respektive stadsdelsnämnd efter hur många försäljningsställen det finns inom varje stadsdelsnämnds område.

Tillsynen ser olika ut i stadens och brister finns i stadens tillsynsarbete i förhållande till de övergripande riktlinjer som gäller inom området. Enligt riktlinjerna för folköls- och tobakstillsyn ska minst ett tillsynsbesök göras per år och försäljningsställe. Utöver det ska minst ett provköp göras i varje butik årligen. Om folköl säljs vid provköpet ska ett kontrollköp genomföras. Vid provköp används ungdomar som fyllt 18 år, för att följa upp om försäljningsstället begär legitimation vid försäljning. Rekryteringen av ungdomar sker centralt för alla nämnder.

Upprepad försäljning vid inköpsstudier kan leda till administrativt ingripande. Försäljningsstället får alltid information om att inköpsstudien skett. Besöken och provköpen ska dokumenteras. Stöd för dokumentationen finns i ärendehanteringssystemet OL2. Enligt ärendehanteringssystemet OL2 fanns på Östermalm 80 försäljningsställen i juli 2007.

I förslaget anförs att det är rimligt att varje stadsdelsförvaltning upprättar en tillsynsplan för det aktuella året innan fakturering sker. I planen ska det framgå när inköpsstudier och tillsynsbesök planeras under året. En tillsynsplanering behöver också göras för att kunna göra en planering av resurser och inköpskontrollanter.

Om en stadsdelsförvaltning inte fullgör sina ansvarstaganden kommer socialtjänstförvaltningen att meddela berörd stadsdelsnämnd. Socialtjänstförvaltningen kommer årligen att skriva en sammanställning av hur tillsynen bedrivits i Stockholm.

Förslag på riktlinjer

- Tillsynsavgiften ska debiteras en gång per försäljningsställe och år.
- Senast i februari ska tillsynsavgiften faktureras försäljningsstället.
- För de övergripande kostnaderna i staden debiterar socialtjänstförvaltningen respektive stadsdelsnämnd. Debiteringen sker årligen under mars månad. Fördelningen sker efter antal försäljningsställen som finns registrerade i OL2. Med övergripande kostnader avses ärendestödet OL2, omkostnader för utskick och tryckning av material,

utbildning för handlare med personal samt rekrytering och administration av inköpskontrollanterna.

- Senast i samband med fakturering ska varje stadsdelsnämnd ha upprättat en tillsynsplanering för året.
- Om ett nytt försäljningsställe tillkommer ska debitering ske med full avgift fram till och med juni. Om ett försäljningsställe tillkommer från den 1 juli debiteras hälften av tillsynsavgiften.
- Inga avbetalningsplaner medges på tillsynsavgiften.
- Att debitering av tillsynsavgift skett ska läggas in som en händelse i OL2.
- Att påminnelse gått ut till ett försäljningsställe ska läggas in som en händelse i OL2.
- Att inkassokrav gått ut till ett försäljningsställe ska läggas in som en händelse i OL2.
- Stadsdelsnämnden ansvarar för att uppgifter om debitering läggs in som händelser i OL2.
- Om försäljningsstället fysiskt inte ligger i en stadsdelsnämnds geografiska område svarar socialtjänstnämnden för tillsynen och debiteringen av försäljningsstället.
- Anmälan om försäljning av tobak och folköl ska läggas in i OL2 senast inom en vecka från att den kommit in till stadsdelsförvaltningen. Inom en vecka ska även uppgifter om tillsynen och fakturering vara inlagda i systemet.

Förvaltningens synpunkter

Stadsdelsförvaltningen stödjer det av socialtjänstnämnden utarbetade förslaget till reviderade riktlinjer för tillsynsavgifter avseende folköls- och tobakstillsynen, på alla punkter. Avgifterna inte har höjts sedan 2002-2003 och täcker inte kostnaderna samt rutinerna vid hantering av avgifterna är olika inom stadens förvaltningar. En större likriktighet i hanteringen är önskvärd, liksom att nämndernas kostnader ska täckas av tillsynsavgifterna.

Förvaltningens förslag

Förslaget till reviderade riktlinjer för tillsynsavgifter avseende folköls- och tobakstillsynen i Stockholm godkänns.

Bilagor

Remiss från kommunstyrelsen om ”Riktlinjer för uttag av tillsynsavgifter avseende folköls- och tobakstillsynen i Stockholm”.